Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Josu Endemaño Garai

Mungia, Bizkaia
(1912-2015)

Aurkibidea

Biografia

Laukarizen jaio zen 1912. urteko Gabon Zahar egunean. Aita Gamizekoa zuen eta ama Atxuri auzokoa. Gerran Gorbeian egon zen. Txikitan soroan laguntzen zuen eta gaztetan lantegi batean lanean hasi zen. Lantegietan ibili zen jubilatu arte. Lekeitiar batekin ezkondu zen. Bi seme-alaba izan zituen. Loiun bizi izan zen azken urteetan.

Zintak

MUG-001

- **Proiektua**: Tximintx euskara elkartea
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Zubiri, Itsasne
- **Data**: 2011-03-10
- **Iraupena**: 50 min
- **Euskarria**: Bideo digitala
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

Pasarteak

1. Jausi ostean, ipurdikoa

- **Erref**: MUG-001/005
- **Iraupena**: 0:00:44. **Hasi**: 00:04:00. **Bukatu**: 00:04:44
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Haurrak zaindu eta hezi
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Umetan behin jausi egin zen etxe aurrean, eta aitak ipurdian jo zuen.

2. Laukarizko eskola

- **Erref**: MUG-001/006
- **Iraupena**: 0:02:27. **Hasi**: 00:04:44. **Bukatu**: 00:07:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak

Laburpena:
Eskolan maisua izan zuten. Abade izateko asmoa izan zuen, baina azkenean maisua izan zen. Ez zen batere ona, asko jotzen zituen umeak. Neskek maistra izan zuten. Hala ere, askotan batera olgetan zuten. Laukarizko eskola zelakoa zen eta zelan janzten ziren azaltzen du.

3. Eskolan ikasitakoak

- **Erref**: MUG-001/007
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:07:11. **Bukatu**: 00:09:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskola
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Dotrina

Laburpena:
Eskolako kontzeptuak ikasteaz gain, dotrina ere ikasi zuten. Eskolan euskaraz egiten zuten. 10 urte ingururekin utzi zuen.

4. Behiak jagoten eta esnea banatzen

- **Erref**: MUG-001/008
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:09:29. **Bukatu**: 00:11:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Baserriko animaliak
- Lanbideak » Batetik bestera zebiltzanak

Laburpena:
Behiekin labrantzan aritzen zen aitarekin. Behiak jagon egiten zituen. Esnea saldu egiten zuten, Zabalondon. Astoz eramaten zuen esnea.

5. Petrolioa erosten zuten Mungian, argia lortzeko

- **Erref**: MUG-001/010
- **Iraupena**: 0:01:20. **Hasi**: 00:12:14. **Bukatu**: 00:13:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Elektrizitaterik ez zeukaten. Petrolioa erosten zuten Mungian, argia izateko. Mungia ez zela hain handia dio.

6. Gerra garaian Gorbeian

- **Erref**: MUG-001/012
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:14:44. **Bukatu**: 00:16:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerra garaian Gorbeian ere egon zen luzaro. Beti arriskuan egoten ziren, tiroaren beldurrez.

7. Eusko gudaria izan zen

- **Erref**: MUG-001/013
- **Iraupena**: 0:02:07. **Hasi**: 00:16:27. **Bukatu**: 00:18:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Gerran gudaria izan zen. "Eusko gudariak" kantaren zati bat abesten du. Roteta izan zen tenientea. Santurtzin kuartela zeukaten.

8. Soinua jotzen zuen, beste baten ordezko

- **Erref**: MUG-001/016
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:21:07. **Bukatu**: 00:22:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Erromeriak

Laburpena:
Asuko (Txorierri) erromerian dantzan egiten zuten. Soinua jotzen zuen berak. Beste bat zegoen bera baino hobea, eta ordezko erabiltzen zuen Josu.

9. Beharrera bizikletaz

- **Erref**: MUG-001/018
- **Iraupena**: 0:01:37. **Hasi**: 00:24:45. **Bukatu**: 00:26:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:
Beharrera oinez joaten zen lehenengo eta gero bizikletaz. Bizikleta astuna zela dio. Eguerdian bazkaria eramaten zion emazteak.

10. Gaixotutakoan, mantzanilla

- **Erref**: MUG-001/020
- **Iraupena**: 0:03:18. **Hasi**: 00:27:13. **Bukatu**: 00:30:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Osasuna » Erremedioak

Laburpena:
Gaixotutakoan, ohean geratzen zen eta aita eta ama sorora joaten ziren. Mantzanilla ematen zioten; bizioak zituen. Haginetako minarentzat alkohola erabiltzen zuen. Don Juan Maria Azpiazu zen medikua.

11. Gabonetan kolinetak, egunerokoan taloa eta esnea

- **Erref**: MUG-001/022
- **Iraupena**: 0:02:22. **Hasi**: 00:31:23. **Bukatu**: 00:33:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa

Laburpena:
Gabonetan kolinetak ematen zizkieten goxo-dendan. Esnea eta taloa asko

jaten zuten. Errotara artoa eramaten zuen, irina egiteko. Gabon Zaharretan izaten zen bere eguna.

12. Sagarrak ezkutatu eta arratoiek jan

- **Erref**: MUG-001/023
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:33:45. **Bukatu**: 00:35:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

Laburpena:
Soroan behiekin eta aitzurrarekin ibiltzen zen. Arboletatik frutak hartzen ibiltzen ziren. Sagarrik handienak hartu zituzten arrebak eta biek behin, eta belarretan ezkutatu zituzten, baina arratoiek jan zizkieten.

13. Bilboko azokara amarekin saltzera

- **Erref**: MUG-001/024
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:35:28. **Bukatu**: 00:38:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak

Laburpena:
Txikia zenean, amarekin joaten zen Bilbora merkatura saltzera, astoarekin. Zabalondotik Santo Domingora eta handik behera jaisten ziren. Zabalondora esnea egunero eramaten zuen. Txakur handia eta txakur txikerra kobrezko txanponak ziren. Goizeko hiruetan jaikita joaten ziren merkatura.

14. Laukarizeko jaietan, zahagia gazteentzat eta gonbidatuak etxeetan

- **Erref**: MUG-001/026
- **Iraupena**: 0:02:18. **Hasi**: 00:39:02. **Bukatu**: 00:41:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Jai-giroa » Herriko ospakizunak

Laburpena:
Larrondoko jaiak abuztuan izaten dira. Laukarizen Santiago jaiak izaten dira. Erromeria egiten zuten. Zahagia erosten zuten eta gazteen artean edaten zuten. Gonbidatuak izaten zituzten etxean, familiakoak.

15. Etxean egindako pilotekin jolasean

- **Erref**: MUG-001/028
- **Iraupena**: 0:01:23. **Hasi**: 00:42:23. **Bukatu**: 00:43:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:
Pilotan ibiltzen ziren. Etxean egiten zituzten.

16. Karramarroak harrapatzen amuarekin

- **Erref**: MUG-001/030
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:45:18. **Bukatu**: 00:46:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza

Laburpena:
Amua bota eta karramarroak ateratzen zituzten. Gozoak izaten direla dio. Arrain asko egoten zen.

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-14

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com